

WOJOWNICY BOGA

ANETA RAYZACHER-MAJEWSKA

scenariusz lekcji religii z wykorzystaniem czterech złotych kart z kolekcji „Małego Przewodnika Katolickiego”

Wojownicy Boga

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- pogłębienie znajomości wybranych postaci biblijnych;
- ukazanie wybranych postaci z kart jako wojowników biblijnych;
- zachęcanie uczniów do naśladowania postaci biblijnych przedstawionych w ramach kolekcji „Małego Przewodnika Katolickiego”.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe.

Wiedza:

- ✓ po spotkaniu uczeń poprawnie definiuje, kim jest wojownik;
- ✓ streszcza własnymi słowami biblijne historie przedstawione na lekcji dotyczące Daniela, Jana Chrzciciela, Pana Jezusa i św. Piotra;
- ✓ odnosząc się do burzy mózgów prowadzonej na lekcji, podaje określenia pasujące do poszczególnych postaci biblijnych ze złotych kart;
- ✓ na podstawie zabawy z kartami prawidłowo przyporządkowuje określone wydarzenia do postaci biblijnych ze złotych kart.

Umiejętności:

- ✓ uczeń po spotkaniu opowiada, w jaki sposób może rozwijać w sobie określone cechy wzorując się na danej postaci biblijnej;
- ✓ wyjaśnia, dlaczego każdy chrześcijanin powinien być „wojownikiem Boga”, walczącym z grzechem i pokusami;
- ✓ korzysta z oferty „Małego Przewodnika Katolickiego” celem pogłębienia znajomości postaci biblijnych i naśladowania ich.

Metody pracy na lekcji:

śpiew, rebus lub krzyżówka, pogadanka, lektura tekstu, burza mózgów ewentualnie układanie spisu treści, zmodyfikowana zabawa „kim jestem?”.

Przebieg lekcji

Modlitwa: śpiew z gestami
Ci, co zaufali Panu, odzyskują siły,
Otrzymują skrzydła jak orły,
Biegają bez zmęczenia.

Wprowadzenie

Uczniowie rozwiązują szyfr lub krzyżówkę z hasłem: wojownik

Klucz do szyfru:

I	J	K	N	O	W
1	2	3	4	5	6

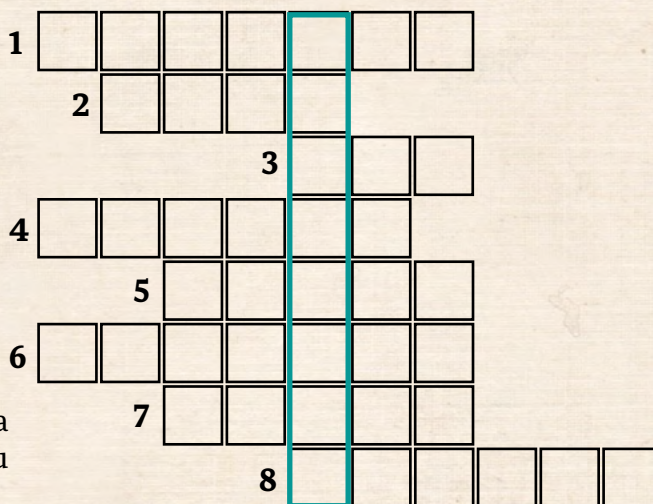
Szyfr:

3+3	1+4	6-4	7-2	1+5	6-2	4-3	8-5
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Krzyżówka:

1. ... Mario
2. Jezus przemienia je w swą Krew
3. Imię Chrzcziciela
4. Pomógł nieść krzyż Jezusowi
5. Na kościelnej wieży, przypomina o Mszy św.
6. ... Boży, gładzi grzechy świata
7. Pański lub Stróż
8. Inaczej kapłan

Po rozwiązaniu zagadki katecheta krótko rozmawia z uczniami o tym, kim jest wojownik. W jakim celu podejmuje walkę? Jakie cechy powinien mieć?¹

Rozwinięcie

Katecheta po podsumowaniu wypowiedzi uczniów stwierdza, że także uczniowie Jezusa muszą być wojownikami. Jaką walkę muszą podejmować? (duchową, z grzechem, z pokusami itp.). Aby ta walka była skuteczna, warto korzystać z pomocy, jaką nam daje Pan Jezus oraz inne postaci znane z kart Biblii. Wielu bohaterów biblijnych pokazało, jak skutecznie walczyć ze złem – nie tylko we własnym życiu, ale także chroniąc przed nim innych. Niektórzy z nich zasłynęli jako prorocy, którzy poprzez swoje wizje i namomnienia stawali się prawdziwymi wojownikami Boga, a ich bronią było słowo Boże. Słowo, o którym czytamy, iż jest „żywe, skuteczne i ostrzejsze niż wszelki miecz obosieczny (Hbr 4,12).

Zapisanie tematu – „Wojownicy Boga”

Katecheta pyta uczniów, jakich znają „wojowników Boga”, którzy przypominali ludziom Bożą naukę oraz nakazywali odwrócenie się od złego postępowania (zapisuje na tablicy imiona tych, których dzieci wymieniają). W razie potrzeby dopowiada, jakie jeszcze były to postaci, lub zadaje pytania pomocnicze, by dzieci odgadły). Wyjaśnia, iż takich postaci jest wiele, a dziś na lekcji w sposób szczególny zostaną zaprezentowane cztery z nich – Pan Jezus oraz Daniel, Jan Chrzcziciel, św. Piotr (Czy jest szansa, by poza kartami nauczyciel dysponował np. plakatami w formacie a4 lub a3 z postaciami ze złotych kart?) Nauczyciel zapisuje ich imiona na tablicy (lub przykleja plakaty, jeśli jest taka możliwość).

Lektura Biblii

1. Wszyscy zwierzchnicy państwowi, namiestnicy i satrapowie, doradcy i rządcy postanowili, żeby król wydał zarządzenie i ustanowił zakaz: Ktokolwiek w ciągu trzydziestu dni zanosiłby prośbę do jakiegoś boga lub człowieka poza tobą, królu, zostanie wrzucony do jaskini lwów. Gdy Daniel dowiedział się, że spisano dokument, poszedł do swego domu. Miał on w swoim górnym pokoju okna skierowane ku Jerozolimie. Trzy razy dziennie padał na kolana modląc się i uwielbiając Boga, tak samo jak to czynił przedtem. Mężowie podbiegli gromadnie i znaleźli Daniela modlącego się i wzywającego Boga. Wtedy król wydał rozkaz, by sprowadzono Daniela i wrzucono do jaskini lwów. Król

¹W pogadance można odnieść się do popularnych wśród dzieci „Wojowniczych żółwi ninja”.

zwrócił się do Daniela i rzekł: «Twój Bóg, któremu tak wytrwale służysz, uratuje cię». Przyniesiono kamień i zatoczono na otwór jaskini lwów. Król zapieczętował go swoją pieczęcią i pieczęcią swych możnowładców, aby nic nie uległo zmianie w sprawie Daniela. Król wstał o świcie i udał się spieszenie do jaskini lwów. Gdy był blisko jaskini, wołał do Daniela głosem pełnym bólu: «Danielu, sługo żyjącego Boga, czy Bóg, któremu służysz tak wytrwale, mógł cię wybawić od lwów?». Wtedy Daniel odpowiedział królowi: «Królu, żyj wiecznie! Mój Bóg posłał swego anioła i on zamknął paszczę lwom; nie wyrządziły mi one krzywdy, ponieważ On uznał mnie za niewinnego; a także wobec ciebie nie uczyniłem nic złego». Uradował się z tego król i rozkazał wydobyć Daniela z jaskini lwów; nie znaleziono na nim żadnej rany, bo zaufał swemu Bogu. Król Dariusz napisał do wszystkich narodów, ludów i języków, zamieszkałych po całej ziemi: «Wasz pokój niech będzie wielki! Wydaję niniejszym dekret, by na całym obszarze mojego królestwa odczuwano lęk i drżenie przed Bogiem Daniela. Bo On jest Bogiem żyjącym i trwa na wieki. On ratuje i uwalnia, dokonuje znaków i cudów na niebie i na ziemi. On uratował Daniela z mocy lwów». (Dn 6, 8.11–12.17–18.20–24.26–28).

2. „W owym czasie wystąpił Jan Chrzciiciel i głosił na Pustyni Judzkiej te słowa: «Nawróćcie się, bo bliskie jest królestwo niebieskie». Do niego to odnosi się słowo proroka Izajasza, gdy mówi: Głos wołającego na pustyni: Przygotujcie drogę Panu, dla Niego prostujcie ścieżki! Sam zaś Jan nosił odzienie z sierści wielbłądziej i pas skórzany około bioder, a jego pokarmem była szarańcza i miód leśny. Wówczas ciągnęły do niego Jerozolima oraz cała Judea i cała okolica nad Jordanem. Przyjmowano od niego chrzest w rzece Jordan, wyznając przy tym swe grzechy. A gdy widział, że przychodzi do chrztu wielu spośród faryzeuszów i saduceuszów, mówił im: „Plemię żmijowe, kto wam pokazał, jak uciec przed nadchodzącym gniewem? Wydajcie więc godny owoc nawrócenia, a nie myślcie, że możecie sobie mówić: «Abrahama mamy za ojca», bo powiadam wam, że z tych kamieni może Bóg wzbudzić dzieci Abrahamowi. Już siekiera do korzenia drzew jest przyłożona. Każde więc drzewo, które nie wydaje dobrego owocu, będzie wycięte i w ogień wrzucone. Ja was chrzczę wodą dla nawrócenia; lecz Ten, który idzie za mną, mocniejszy jest ode mnie; ja nie jestem godzien nosić Mu sandałów. On was chrzcić będzie Duchem Świętym i ogniem”. (Mt 3, 1–12)
3. Gdy Jan został uwięziony, Jezus przyszedł do Galilei i głosił Ewangelię Bożą. Mówił: „Czas się wypełnił i bliskie jest królestwo Boże. Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię! Przechodząc obok Jeziora Galilejskiego, ujrzał Szymona i brata Szymonowego, Andrzeja, jak zarzucali sieć w jezioro; byli bowiem rybakami. Jezus rzekł do nich: «Pójdźcie za Mną, a sprawię, że się staniecie rybakami ludzi». I natychmiast zostawili sieci i poszli za Nim. Idąc dalej, ujrzał Jakuba, syna Zebedeusza, i brata jego Jana, którzy też byli w łodzi i naprawiali sieci. Zaraz ich powołał, a oni zostawili ojca swego, Zebedeusza, razem z najemnikami w łodzi i poszli za Nim. Przyszli do Kafarnaum. Zaraz w szabat wszedł do synagogi i nauczał. Zdumiewali się Jego nauką: uczył ich bowiem jak ten, który ma władzę, a nie jak uczeni w Piśmie. Był właśnie w synagodze człowiek opętany przez ducha nieczystego. Zaczął on wołać: «Czego chcesz od nas, Jezusie Nazarejczyku? Przyszedłeś nas zgubić. Wiem, kto jesteś: Święty Boży». Lecz Jezus rozkazał mu surowo: «Milcz i wyjdź z niego!». Wtedy duch nieczysty zaczął go targać i z głośnym krzykiem wyszedł z niego. A wszyscy się zdumieli, tak że jeden drugiego pytał: «Co to jest? Nowa jakaś nauka z mocą. Nawet duchom nieczystym rozkazuje i są Mu posłuszne». I wnet rozeszła się wieść o Nim wszędzie po całej okolicznej krainie galilejskiej”. (Mk 1, 14–28)
4. Wtedy stanął Piotr razem z Jedenastoma i przemówił do nich donośnym głosem: „Mężowie Judejczy i wszyscy mieszkańcy Jerozolimy, przyjmijcie do wiadomości i posłuchajcie uważnie mych słów! (...) Mężowie izraelscy, słuchajcie tego, co mówię: Jezusa Nazarejczyka, Męża, którego posłannictwo Bóg potwierdził wam niezwykłymi czynami, cudami i znakami, jakich Bóg przez Niego dokonał wśród was, o czym sami wiecie, tego Męża, który z woli postanowienia i przewidzenia Bożego został wydany, przybiliście rękami bezbożnych do krzyża i zabiliście. Lecz Bóg wskrzesił Go, zerwawszy więzy śmierci, gdyż niemożliwe było, aby ona panowała nad Nim (...) Niech więc cały dom Izraela wie z niewzruszoną pewnością, że tego Jezusa, którego wyście ukrzyżowali, uczynił Bóg i Panem, i Mesjaszem”. Gdy to usłyszeli, przejęli się do głębi serca: «Cóż mamy czynić, bracia?» – zapytali Piotra i pozostałych Apostołów. «Nawróćcie się – powiedział do nich Piotr – i niech każdy z was ochrzci się w imię Jezusa Chrystusa na odpuszczenie grzechów waszych, a weźmiecie w darze Ducha Świętego. Bo dla was jest obietnica i dla dzieci waszych, i dla wszystkich, którzy są daleko, a których powoła

Pan Bóg nasz».

W wielu też innych słowach dawał świadectwo i napominał: «Ratujcie się spośród tego przewrotnego pokolenia!». Ci więc, którzy przyjęli jego naukę, zostali ochrzczeni. I przyłączyło się owego dnia około trzech tysięcy dusz”. (Dz 2, 14.22–24. 37–41)

Aktywizacja

Na podstawie wysłuchanych tekstów uczniowie proponują do każdej postaci określenia, które tę postać najlepiej charakteryzują – także w kontekście „wojowania słowem” (np. Daniel – modlitwa była jego bronią; Jan Chrzciciel – od jego słów ludzie nawracali się; Jezus – swoim słowem czyni cuda; Piotr – przemawiał z mocą itp. Określenia te są zapisywane na tablicy obok imion (ewentualnie plakatów).

Alternatywnie uczniowie po każdym wysłuchanym fragmencie biblijnym do każdej postaci układają „spis treści”.

Puenta

Katecheta stwierdza, że każda z tych postaci może być dla nas wzorem, a jednocześnie zachęca nas do odważnego wyznawania wiary zarówno w słowach, jak i konkretnym zachowaniu. Wzorami dla nas są nie tylko te cztery postaci, ale także inni bohaterowie biblijni – katecheta zapoznaje uczniów z ofertą „Małego Przewodnika Katolickiego”, zachęcając uczniów do kolekcjonowania numerów i kart dołączonych do nich. Rozdaje uczniom pakiet złotych kart.

Podsumowanie

Uczniowie indywidualnie zapoznają się z treścią na odwrocie kart biblijnych (w klasach młodszych lub słabiej czytających teksty mogą odczytać głośno wybrane osoby lub katecheta). Każdy uczeń wybiera jedną postać, której kartę zatrzymuje w ręku, a pozostałe trzy odkłada. Następnie uczniowie (począwszy od osoby wskazanej przez katechetę, albo samego katechetę) rozpoczynają zabawę opartą na zasadach zabawy „Kim jestem?”. Osoba pytająca może zadać wybranemu uczniowi jedno pytanie, np. „Czy byłeś wtrącony do jaskini z lwami?”, po czym pyta: „Czy jesteś Danielem?”. Jeśli odpowiedź jest twierdząca, imię tego ucznia zapisywane jest na tablicy przy imieniu (ewentualnie plakacie) danej postaci biblijnej. Jeśli osoba pytająca nieprawidłowo odgadnie postać, prawo zadawania pytań otrzymuje uczeń pytany. Zabawa trwa tak długo, aż każdy z uczniów zostanie przypisany do jakiejś drużyny.

Podsumowując zabawę, katecheta stwierdza, że warto nie tylko na czas zabawy „wcielić się” w daną postać, ale także spróbować dowiedzieć się o niej więcej i naśladować ją w jej wierności Bogu i walce o szerzenie królestwa Bożego na ziemi.

Modlitwa

1. Panie Boże, prosimy Cię, abyśmy potrafili odważnie przyznawać się do Ciebie, tak jak potrafił robić do Daniel. Ciebie prosimy...
2. Panie Boże, prosimy Cię, abyśmy pamiętali o zobowiązaniach wynikających z naszego chrztu i nieustannie nawracali się i wierzyli w Ewangelię, jak wzywał do tego Jan Chrzciciel. Ciebie prosimy...
3. Panie Boże, prosimy Cię, abyśmy z uwagą słuchali zawsze słów Twojego Syna, Jezusa Chrystusa, i stawali się przez to coraz lepsi. Ciebie prosimy...
4. Panie Boże, prosimy Cię, abyśmy na wzór św. Piotra potrafili głosić innym dobrą nowinę o zbawieniu, które przygotowałeś dla nas przez mękę, śmierć i zmartwychwstanie Twojego Syna. Ciebie prosimy...

Praca domowa

Uczniowie pisemnie w zeszytach (lub na kartkach, jeśli nie prowadzą zeszytów, ewentualnie w zeszytach ćwiczeń w miejscu na notatki) zapisują rozwiązania zadań ze złotych kart.

Aneta Rayzacher-Majewska – doktor katechetyki, adiunkt w Katedrze Katechetyki Fundamentalnej i Historii Katechezy UKSW, katechetka w Szkole Podstawowej nr 2 Przedszkolu Miejskim nr 2 w Piastowie, rzeczoznawca ds. oceny programów nauczania religii i podręczników katechetycznych, autorka podręczników i pomocy katechetycznych.